

Keski-Suomen sote-uudistus

**Monesta hyvästä yhdeksi
parhaista -
hankekokonaisuus**

Hankeinfot järjestöille

- Hankeinfoissa kerrotaan Keski-Suomen sote-uudistuksen ajankohtaisista asioista ja etenemisestä teemoittain
- Tavoitteena on lisätä järjestöjen osallisuutta ja tietoa sote-uudistuksesta
- Tule mukaan, pysyt ajan tasalla
- Hankeinfojen materiaalit [Keski-Suomen sote-uudistuksen verkkosivuilla](#)

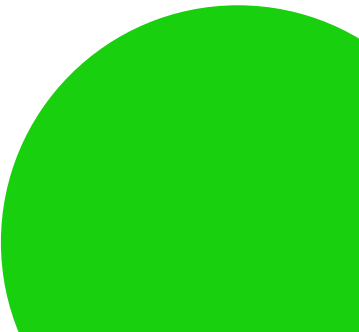
Hankeinfot järjestöille 2020-2021 klo 15.00-17.00

- **Ti 15.12.2020 Keski-Suomen sote-uudistuksen hankekokonaisuus**
 - Hankejohtaja Mikael Palola ja ohjelmapäällikkö Tiina Koponen
- **Ke 13.1 Elämäntapaohjausprosessin kehittäminen sekä diabeteksen hoito- ja palveluketju**
 - projektipäällikkö Mari Rantamäki ja projektityöntekijä Miina-Maria Kivelä
- **Ke 27.1. Päihde- ja mielenterveyspalveluiden hoito- ja palveluketjut**
 - projektityöntekijä Nygren Emilia, projektipäällikkö Mari Rantamäki
- **Ma 1.2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HUOM. muuttunut päivä)**
 - projektipäällikkö Nina Peränen, Keski-Suomen sote-uudistus
- **Ke 17.2. Vastaanottojen kehittäminen sekä virtuaalinen sosiaali- ja terveyskeskus**
 - projektipäällikkö Sari Nurmivaara
- **Ke 24.2. Maakunnallinen järjestöyhteistyön strategia**
 - projektipäällikkö Anne Astikainen
- **Ke 10.3. Maakunnallinen osallisuuden toimintamalli**
 - projektipäällikkö Anne Astikainen
- **Ke 17.3 Lapsi- ja perhepalvelut**
 - projektipäällikkö Hanna Hämäläinen ja projektityöntekijä Marika Erkkilä
- **Ke 31.3. Palliatiivisen ja saattohoidon hoito- ja palveluketjut**
 - projektipäällikkö Mari Rantamäki ja Miina-Maria Kivelä

Sote-uudistuksen tavoitteet

- Kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja
- Turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveystalvelut kaikille suomalaisille
- Parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta erityisesti perustasolla
- Turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti
- Vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin
- Hillitä kustannusten kasvua

Keski-Suomen sote-uudistuksen painopisteet

- Keski-Suomen sote-uudistuksen painopisteet ovat valikoituneet Keski-Suomen kuntien tarpeista ja lähtökohdista
 - Painopisteet on päätetty yhteisesti Keski-Suomen kuntien sosiaali- ja terveystalveluiden johtajien kanssa keväällä 2020
-
-

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma

Sote-uudistus

Periaatteet

- Saatavuus ja jatkuvuus
- Palvelujen yhteensovittaminen
- Panostus varhaisen vaiheen palveluihin
- Hoidon- ja palvelutarpeen arviointi
- Moniammatillisuus ja tarkoituksenmukainen työnjako
- Palvelumuotoilu

Rakenneuudistusta tukeva alueellinen valmistelu

- Sote-järjestäjien yhteistyön tiivistäminen
- Palvelujen yhtenäistäminen ja digitalisointi
- Tietojohdamisen ja ohjauksen vahvistaminen

- Palvelurakenteen ja -verkon yhdenmukaistaminen, esim. palliatiivisen hoidon osaamiskeskus, lähi- ja etäpalvelut
- Yhtenäiset ja vaikuttavat tunnistamisen, arvioinnin ja hoidon menetelmät, esim. Terveystyötyöryhmä
- Sujuvat konsultaatio-, yhteistyö- ja lähetekäytännöt

Tulevaisuuden sote-keskus

Vastaanotto- palvelujen saatavuus

- Maakunnallinen virtuaalinen sote-keskus
- Moniammatillisen tiimityömallin jalkauttaminen
- Etävastaanotot, etähoito ja -hoiva
- Etäkonsultaatio, itsehoito
- Asiakkuus-segmentointi, Suuntima-pilotti

Vastuu omasta terveydestä,
hyvinvoinnista ja
omahoidosta lisääntyy

Lapset, nuoret ja perheet

- Lapsiperhepalveluiden yhteensovittaminen perhekeskustoimintamallin mukaisesti
- Psykososiaalisen tuen ja hoidon työmenetelmien levittäminen, Lapset puheeksi -menetelmä, IPC-koulutus
- Lapsiperheoikeudelliset palvelut, maakunnallinen yksikkö
- Erityissosiaalityöntekijän työparituki lastensuojeluun

Palveluketjut

- Diabetes
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Palliatiivinen hoito ja saattohoito

Aster, asiakas- ja
potilastietojärjestelmä

Hankeinfo järjestöille - Elämäntapaohjaus ja tyypin 2 diabetes

Mari Rantamäki, projektipäällikkö
Miina-Maria Kivelä, projektityöntekijä

13.1.2021

Diabetes Suomessa

Sote-uudistus

Noin 500 000 suomalaista sairastaa diabetesta

Hoitokustannusten osuus Suomen terveydenhuollon kokonaismenoista on noin 15 %

Varhaisen diagnosoinnin ja hyvän hoidon toteuttamisen avulla on mahdollista vaikuttaa tuntuvasti diabetesta sairastavan henkilön elämään ja sen laatuun sekä samalla säästää diabeteksestä johtuvista kustannuksista

Lisäksi arvioidaan olevan jopa 100 000 diagnosoimattomia tyypin 2 diabeetikkoa

Lisäsairauksien ilmaantuminen moninkertaistaa diabeteksen hoidon aiheuttamat lisäkustannukset: ne kuusinkertaistavat tyypin 1 diabeetikon ja 4,4-kertaistavat tyypin 2 diabeetikon hoidon kustannukset

Lähde: Tyypin 2 diabeteksen Käypä hoito – suositus ja Diabetesliitto

Kansantauti-indeksi diabetes 2018 (vakioitu)

Sote-uudistus

Keski-Suomi	104,9
Hankasalmi	107,4
Joutsa	102,9
Jyväskylä	100,6
Jämsä	98,9
Kannonkoski	122,1
Karstula	122,1
Keuruu	104,9
Kinnula	105,4
Kivijärvi	117,1
Konnevesi	127,4
Kuhmoinen	91,2
Kyyjärvi	112,1
Laukaa	112,4
Luhanka	97,2
Multia	96,5
Muurame	99,4
Petäjävesi	119,8
Pihtipudas	133,2
Saarijärvi	95,8
Toivakka	106,9
Uurainen	114,4
Viitasaari	152,9
Äänekoski	109,1

Terveyspuntarin kansantaudit

Sote-uudistus

Vakiointi: Vakioitu

		Aika									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Alue	Kansantauti										
Keski-Suomi	103 Diabetes	110,4	109,7	109,3	107,0	105,6	106,0	105,5	105,1	104,9	
Hankasalmi	103 Diabetes	104,5	105,9	110,1	109,0	108,5	108,0	103,5	105,9	107,4	
Joutsa	103 Diabetes	106,5	104,5	108,1	108,9	110,1	108,0	105,7	106,2	102,9	
Jyväskylä	103 Diabetes	106,7	106,8	106,4	104,6	103,3	103,0	102,4	101,7	100,6	
Jämsä	103 Diabetes	104,2	101,8	99,9	96,7	95,7	100,4	100,3	98,9	98,9	
Kannonkoski	103 Diabetes	138,6	140,3	139,7	133,9	122,1	123,1	125,0	123,9	122,1	
Karstula	103 Diabetes	129,6	127,5	129,2	119,4	113,4	112,9	117,5	120,6	122,1	
Keuruu	103 Diabetes	111,2	109,4	106,0	106,8	106,0	106,0	104,5	105,0	104,9	
Kinnula	103 Diabetes	100,9	99,4	94,1	88,1	94,8	94,7	99,4	103,0	105,4	
Kivijärvi	103 Diabetes	114,7	113,1	120,8	125,2	119,7	122,5	120,1	121,8	117,1	
Konnevesi	103 Diabetes	122,1	123,3	125,8	120,0	115,2	118,7	121,8	124,3	127,4	
Kuhmoinen	103 Diabetes	98,4	93,5	98,0	95,0	90,5	94,1	93,3	91,1	91,2	
Kyyjärvi	103 Diabetes	132,9	122,3	124,1	117,5	115,1	112,1	116,0	109,1	112,1	
Laukaa	103 Diabetes	120,4	118,3	117,6	113,6	113,0	112,7	111,4	111,9	112,4	
Luhanka	103 Diabetes	130,2	122,5	115,0	117,3	111,6	108,8	110,0	93,2	97,2	
Multia	103 Diabetes	124,4	115,7	109,1	103,3	100,5	95,7	96,8	94,3	96,5	
Muurame	103 Diabetes	118,3	117,3	114,8	107,2	104,0	103,5	102,4	98,1	99,4	
Petäjävesi	103 Diabetes	115,7	119,9	114,7	114,9	112,5	111,5	113,0	111,5	119,8	
Pihtipudas	103 Diabetes	118,2	119,2	122,0	122,8	125,5	126,6	130,0	130,5	133,2	
Saarijärvi	103 Diabetes	103,6	104,0	101,5	97,5	96,0	94,9	95,2	94,5	95,8	
Toivakka	103 Diabetes	90,5	96,5	98,5	105,9	107,6	105,1	110,9	111,6	106,9	
Uurainen	103 Diabetes	103,0	102,2	98,8	101,3	100,4	99,6	104,3	107,7	114,4	
Viitasaari	103 Diabetes	127,4	134,4	139,6	140,3	139,3	144,2	147,1	149,0	152,9	
Äänekoski	103 Diabetes	120,3	118,1	118,3	115,5	113,9	114,3	110,3	110,6	109,1	

Kokonaisuudessaan Keski-Suomessa indeksi on lähentynyt maan keskiarvoa

Jyväskylä

Joutsa

Jämsä

Kannonkoski

Karstula

Keuruu

Kuhmoinen

Kyyjärvi

Laukaa

Luhanka

Multia

Muurame

Saarijärvi

Äänekoski

Hankasalmi

Kinnula

Kivijärvi

Konnevesi

Petäjävesi

Pihtipudas

Toivakka

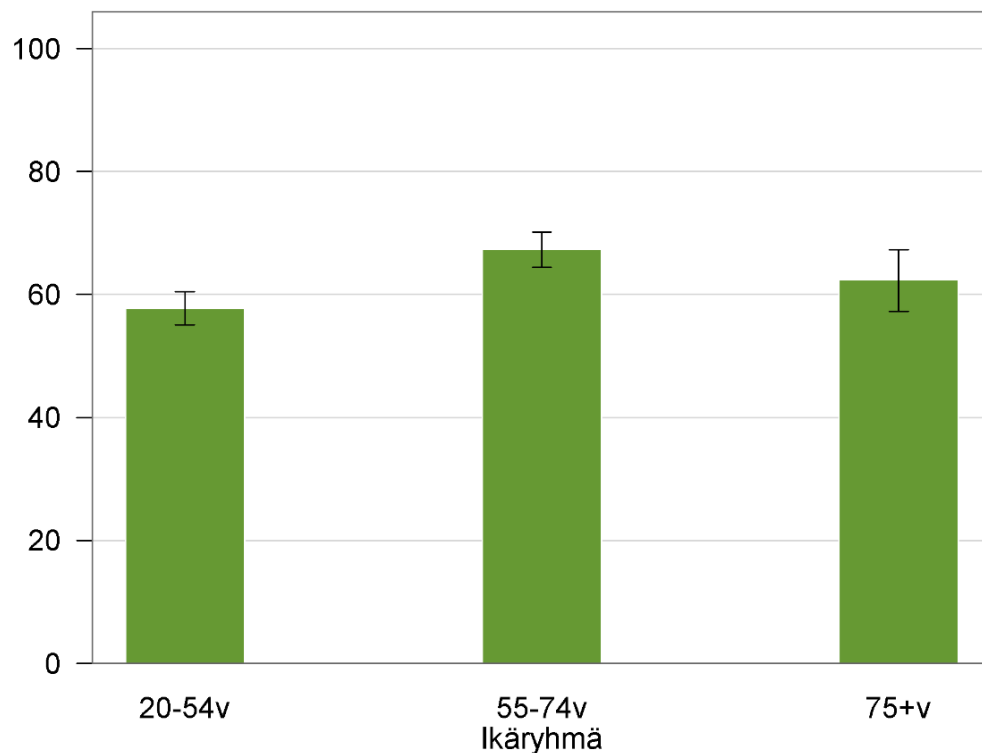
Uurainen

Viitasaari

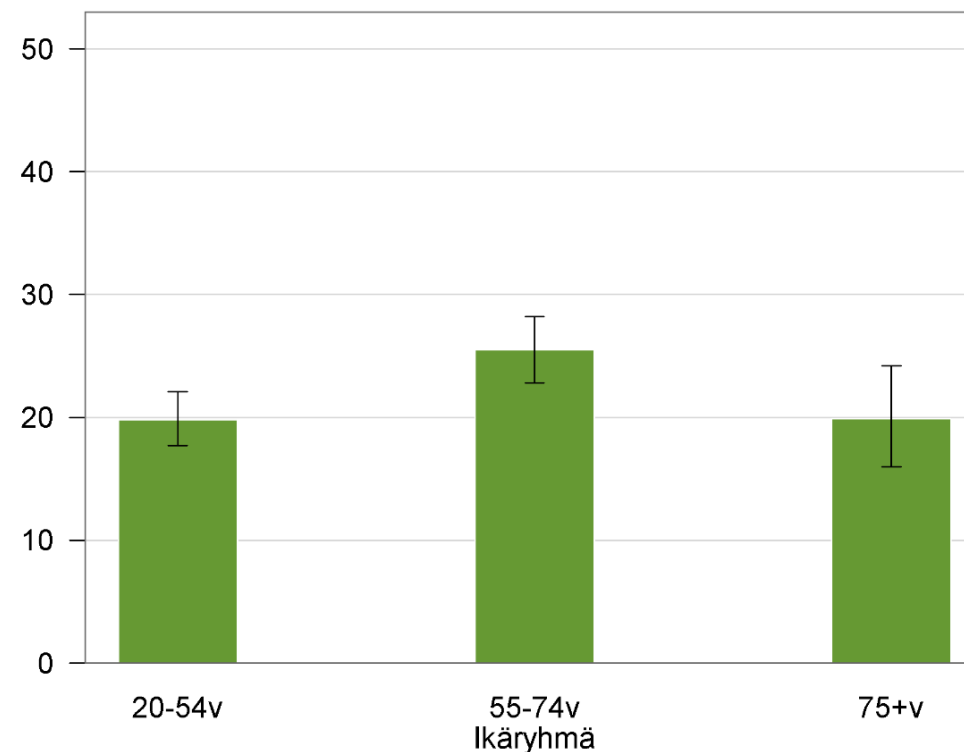
Ylipainoisten ja lihavien osuus Keski-Suomessa

Ylipainoisten osuus (kehon painoindeksi BMI ≥ 25 kg/m²) (%)
Keski-Suomi

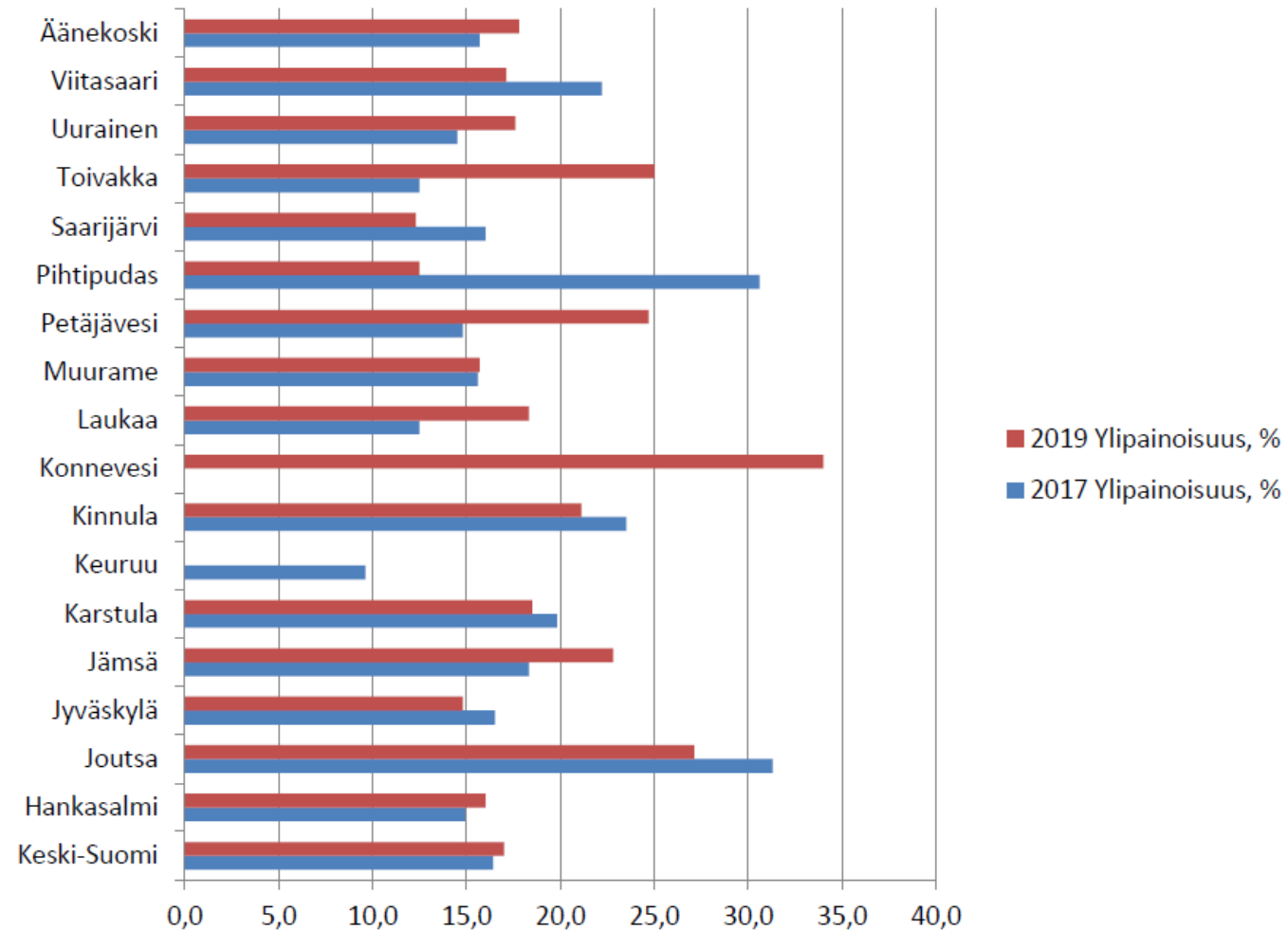
FinSote 2018, THL

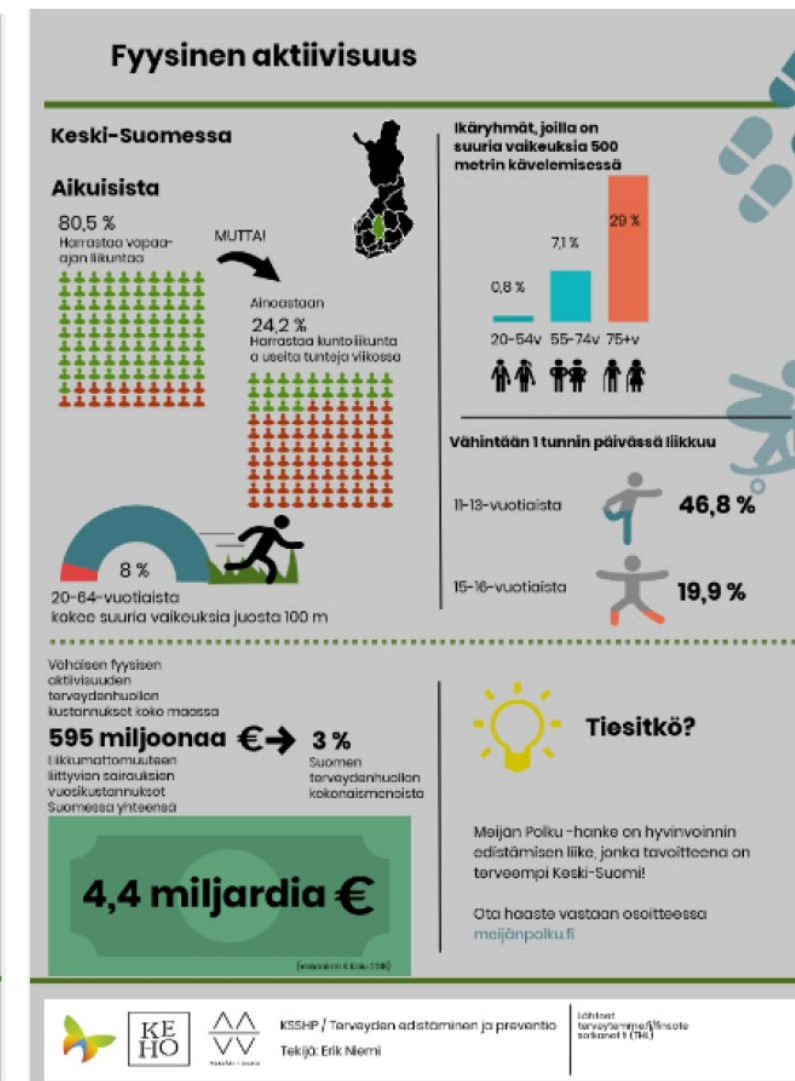
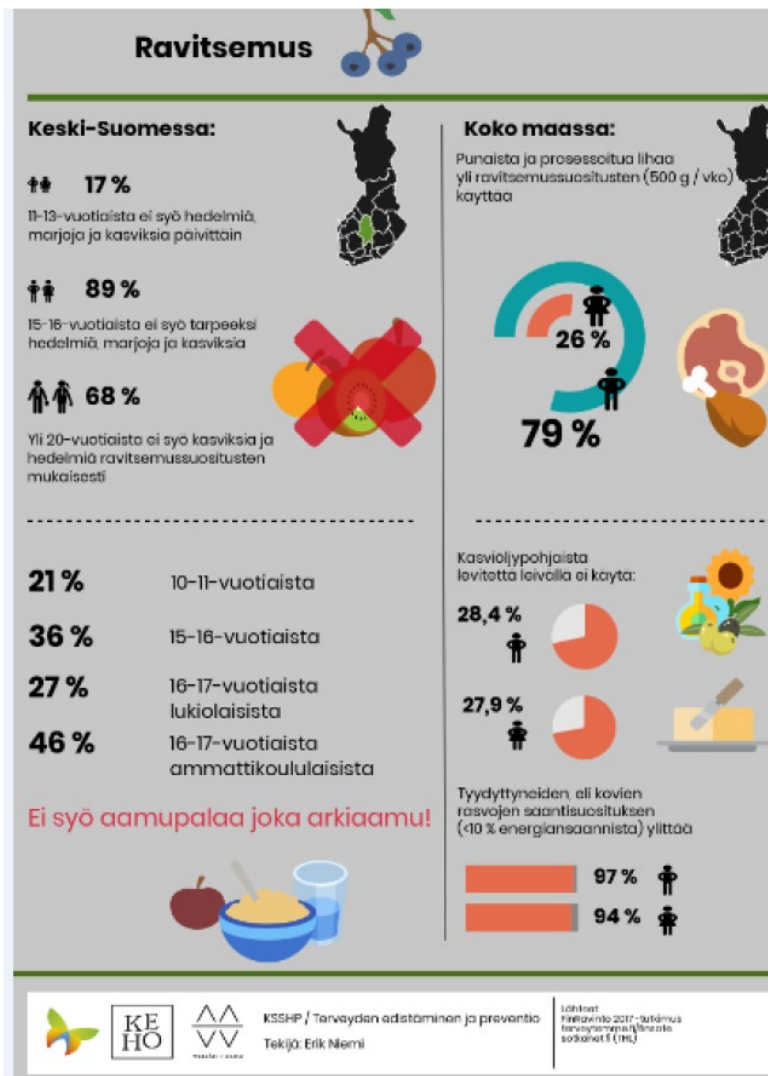
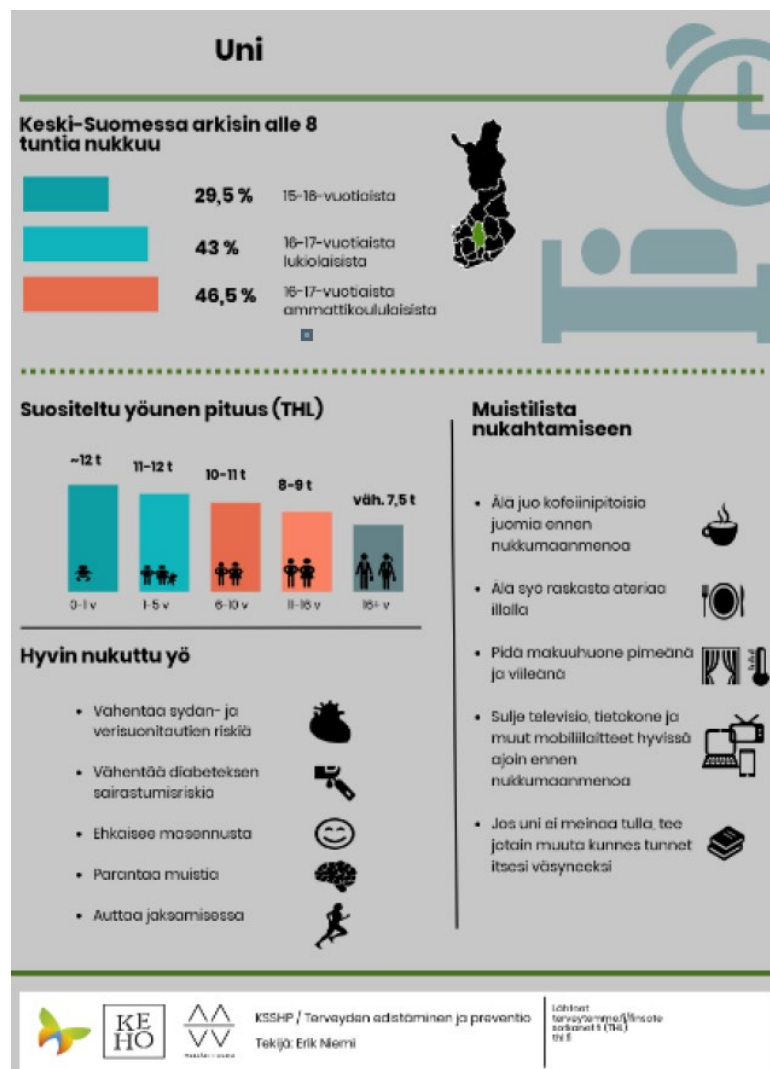
Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI ≥ 30 kg/m²) (%)
Keski-Suomi

FinSote 2018, THL

Ylipainoisten osuus, 8. ja 9. luokkalaiset

Hyvinvoinnin haasteet

- Työikäisestä väestöstä jopa 70 % ylipainoisia (erot suuria maakunnan sisällä), lasten ylipaino lisääntyy
- Aikuiset käyttävät alkoholia liikaa
- Huoli omasta ja perheen taloustilanteesta (joudutaan tinkimään ruuasta, lääkkeistä tai lääkärikäynneistä)
- Työssä jaksamisen haasteet (25 % ei usko jaksavansa työskennellä eläkeikään saakka)
- Väkivallan ja uhan kokemukset lisääntyneet

Hyvinvoinnin ilonaiheet

- Keski-Suomessa asuu Suomen onnellisimmat asukkaat (FinSote 2017), jotka arvoivat terveytensä, toimintakykynsä ja hyvinvointinsa pääosin hyväksi
- Tupakointi vähentynyt aikuisilla ja nuorilla
- Nuorten alkoholinkäyttö vähentynyt
- Rokotuskattavuus hyvä
- Asukkaat tyytyväisiä asuinalueeseensa ja sote-palveluihin
- Koulutustaso korkea (erityisesti Jyväskylä)

Lisätietoa

FINSOTE: <http://www.terveytemme.fi/finsote/>

SOTKANET: <https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/index>

HYVINVOINTIKOMPASSI: <https://www.hyvinvointikompassi.fi/fi/web/hyvinvointikompassi/>

KOULUTERVEYSKYSELY: <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tutkimustuloksia>

TERVEYSPUNTARI: <https://www.kela.fi/terveyspuntari>

Diabeteksen hoito- ja palveluketju – tavoitteet ja toimenpiteet

Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeessa

Nykytilanne - vastaanottojen kehittäjäverkosto 13.11.20

Sote-uudistus

Ei ole määritelty
selkeitä
kriteerejä
riskitestin
tekemiselle tai
testejä tehdään
satunnaisesti

Kaikkialla ei tehdä
säännöllisesti tyypin
2 diabeteksen
diagnoosimerkintöjä

Elämäntapaohjaus-
prosessia ei ole
määritelty tai jos
on, toteutetaan
satunnaisesti

Diabeetikoiden
hoitosuunnitelmia
tehdään
harvakseltaan

Nykytilanne - vastaanottojen kehittäjäverkosto 13.11.20

Sote-uudistus

Tyypin 2
diabeetikoiden
seuranta toteutuu
vain osittain
kansallisten
suositusten
mukaan

Diabeetikoiden
määrää sekä
hoitotasapainoa
seurataan ja
tietoa
hyödynnetään
osassa
organisaatioista

Tyypin 2
diabeetikoiden
systemaattista
seulontaa ja
kontaktointia
toteutetaan tai se on
suunnitteilla kaikissa
organisaatioissa

Konsultaatio-
käytännöt
koetaan
toimiviksi
kaikissa
organisaatioissa

Väestön
valtimotautien
hoitotavoitteet on
määritelty osassa
organisaatioista

TAUKOJUMPPA

Sote-uudistuksessa nyt

Sote-uudistus

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen omatoimiasiakkuuksille Keski-Suomen virtuaalisessa sosiaali- ja terveyskeskuksessa
 - Sähköistä materiaalia eri elämänvaiheisiin ja tilanteisiin
 - Riskitestit
 - Sähköinen terveystarkastus, hyvinvointivalmennukset
 - Hytebotti, chat?
 - Ryhmätoiminta?
 - Järjestöjen hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta
- Yleisen elämäntapaohjausprosessin kuvaaminen (pth-yksikkö, työryhmät)
 - Liikunta, ravitsemus, uni ja lepo, yksinäisyys, mielen hyvinvointi ja päihteettömyys (ml. luonto- ja kulttuurihyvinvointi), suun ja hampaiden hyvinvointi
 - Kattavan elämäntapaohjaus-koulutuksen toteutuksen suunnittelu (Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri)
- Elämäntapaohjauspilottien valmistelu (Joutsa, Jyväskylä, Laukaa, Wiitaunioni?)
- Terveyshyötyarvio-työkalun laajentaminen (aluksi Wiitaunioni)
- Etäseurantapilotin valmistelu
- Suuntima-pilotit – kokemuksia diabeetikoiden asiakkuuspoluista (Laukaa, Wiitaunioni)
- Tyypin 2 diabeteksen ennaltaehkäisyn ja hoidon osaamisen itsearviointikysely vastaanottojen henkilöstölle → osaamisen vahvistaminen
- Tyypin 2 diabeteksen hoitoketjun julkaisu → jalkautus
- Maakunnallisen laatuverkoston työskentely 02/21 →
 - Aloitetaan tyypin 2 diabeteksesta
 - Tavoitteena mm. laatu työskentelyn rakenteiden kehittäminen ja diabeteksen hoidon laadun parantaminen
- Maakunnallisen tyypin 2 diabeteksen kehittäjäverkoston työskentely 03/21 →

Järjestöt mukaan kehittämistyöhön

Sote-uudistus

Palveluiden saatavuus

- Virtuaalisen sosiaali- ja terveyskeskuksen valmistelu (osallisuus-työryhmä, järjestö-työryhmä)

Elämäntapaohjausprosessin kehittäminen (ennaltaehkäisevä työ)

- Elämäntapaohjausprosessin kehittäminen
- Paikalliset elämäntapaohjauspilotit (Joutsa, Jyväskylä, Laukaa)
- Elämäntapaohjauskoulutus

Tyypin 2 diabeteksen hoito- ja palveluketjun yhtenäistäminen

- Tyypin 2 diabeteksen hoitoketjun kommentointi
- Tyypin 2 diabeteksen kehittäjäverkostoon osallistuminen

Yhteystiedot

- Elämäntapaohjaus ja tyypin 2 diabetes
 - Mari Rantamäki, projektipäällikkö, palveluketjut
mari.rantamaki@jyvaskyla.fi
 - Miina-Maria Kivelä, projektityöntekijä, palveluketjut
miina-maria.kivela@jyvaskyla.fi
- Osallisuus ja järjestöyhteistyö
 - Anne Astikainen, projektipäällikkö, asiakasosallisuus ja järjestöyhteistyö
anne.astikainen@jyvaskyla.fi

Kysely järjestöille

1. Tavoitteena on, että keskisuomalaiset asukkaat saavat jatkossa tukea elämäntapamuutosten toteuttamiseen nykyistä paremmin. Mitkä ovat järjestönne mielestä yleisimpiä esteitä
 - laadukkaan elämäntapaohjauksen toteutumisessa
 - tyypin 2 diabeteksen ja/tai muiden valtimotautien ennaltaehkäisyssä, tunnistamisessa ja hoidossa?
2. Miten ja missä kunnassa/kunnissa järjestönne voisi osallistua
 - elämäntapaohjauksen toteuttamiseen
 - tyypin 2 diabeteksen ja/tai muiden valtimotautien tunnistamiseen
 - tyypin 2 diabetesta sairastavien itsehoidon tukemiseen?

Vastausaikaa 29.1.21 saakka

Viestintä

- Kerromme Keski-Suomen sote-uudistuksen etenemisestä ja työn tuloksista, tilaisuuksistamme sekä työmme arjesta verkkosivuillamme ja somessa - tule mukaan seuraamaan!

Verkkosivut

- jyvaskyla.fi/sote-uudistus

Sosiaalinen media

- Facebook: [@keskisuomensoteuudistus](https://www.facebook.com/keskisuomensoteuudistus)
- Twitter: [@sotekeskisuomi](https://twitter.com/sotekeskisuomi)
- Instagram: [@keskisuomensoteuudistus](https://www.instagram.com/keskisuomensoteuudistus)
- Blogi: [Keski-Suomen sote-uudistus](https://keski-suomen.sote-uudistus.fi/)

#hyväarkikaikille #soteuudistuskeskisuomi

Järjestöille suunnatut uutiskirjeet

Sote-uudistuksen ajankohtaisia asioita ja etenemistä erityisesti järjestöjen näkökulmasta.

Liity uutiskirjeen tilaajaksi [lomakkeella](#)

Julkaistut uutiskirjeet ovat verkkosivuillamme sekä Innokylässä [Keski-Suomen sote-uudistuksen Rakenneuudistusta tukevan alueellisen valmistelun -verkkosivulla](#)

Kiitos

Hyvinvointi. Terveys. Hyvä arki.

**KESKI-
SUOMEN
SOTE**

A decorative graphic on the right side of the page consisting of numerous circles of various sizes in blue, green, and pink. A large green circle in the center of this cluster contains the text 'KESKI-SUOMEN SOTE'.